

BUDAPESTA
17 Maiu st. v.
Joi 29 Maiu st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.
Redacțiunea: *Strada
arborelui verde nr. 12.*

Nr. 37.

ANUL XV.
1879.

Pretul pe unu anu 10 fl.
Pe 1/2 de anu 5 fl.; pe 1/4 de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Români'a 2 galbeni.

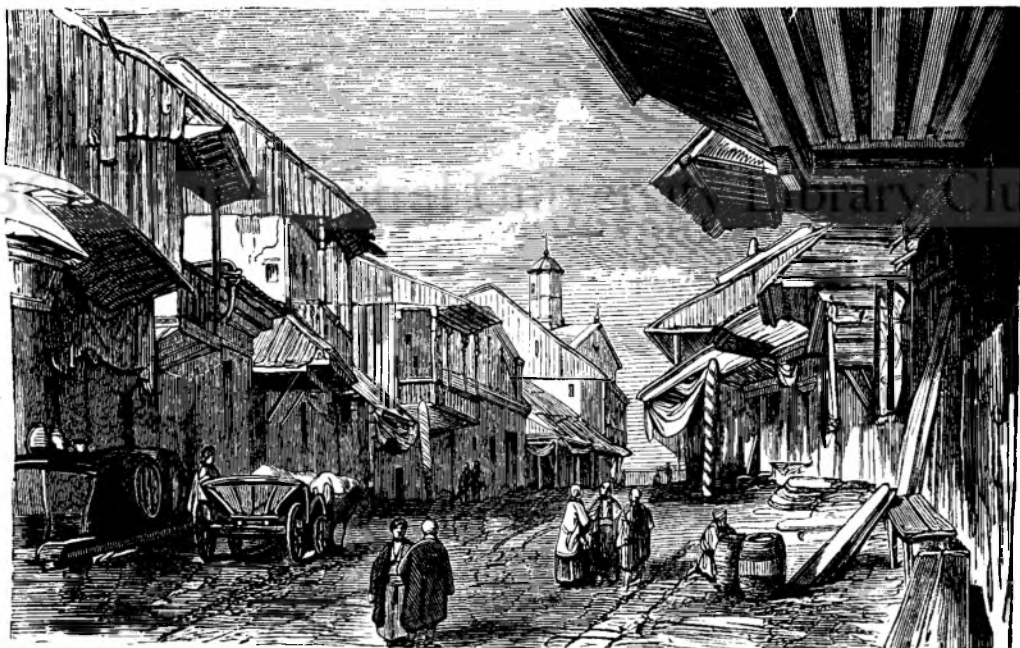
Wagnerismul.

IV.

Ceea ce a adeveritu unu momentu întartarea furioselor critice contra lui Wagner, eră că o parte cam numeroasa a publicului pareă că înca adeveresee isbirile lor. Operile lui nu se respândia decatu pe o cale foarte înceta si grea în Germani'a; Lohengrin nu se jucase

este înca unu titlu micu de mareția pentru operile sale . . .

Liszt, prin darul inspirațiunei a priceputu frumusetile operii Lohengrin, si el singuru se puse a conduce repetițiunile c'unu raru devotamentu; în curgerca mai multor luni a jertfitu tota energia sa artistica, avendu tain'a de a o stramuta asiă de adâncu chiar în sufletul artistilor-interpreți, încatu esecutiunea a fost

O strada în Galati.

înca. Toti directorii de teatre si șiefii de orchestre se temeau de a pune în repetițiune acesta opera; autorul proscrisu în acestu modu, se vedea silitu a renunția la vr'o nadejde de isbânda. În acesta respingere si parasiere din tote părțile, Wagner a avutu fericirea a întâlni pe cel mai aprinsu aperatoru al muziceii sale, care, a adaogitu causei ce sprijinia mai multu decatu ar fi pututu face singuru în împregiurările în care se gasia atunci. — Francise Liszt pe atunci șiefu de orchestră la Weimar, audî din întâmplare partițiunea operii Lohengrin si deodata deveni înamoratu la pasiune pentru acesta musica. Entusiasmul generosu, spontanu, electricu, ce totu deauna produțiunile lui Wagner au farmecul sò strabata fapturele nobile si însemnate, nu

admirabila si succesul stralucitoru. Acesta opera jucata pentru prima-ora la Weimar în 28 August 1850, a coincidatu cu din'a aniversara a nascerii lui Gøthe, când tota poporațiunea fiindu în mișcare, Lohengrin a fost primitu c'unu entusiasmu care trecea peste mesura. În acesta împregiurare este de observatu, că nu publicul si-a însinuitu capriciul seu maistrului, ci a fost maistrul care i-a impusu prin farmecul darurilor sale art'a primita cu cea mai via si mai nespusa satisfacere sufletesca. Ar trebui că totu-de-auna sò se întâmple astfel, căci deca art'a degeneraza câte-odata, gresiel'a nu este a artistilor. Îngaduirea ce face publicul desiertaciunilor de moda, nu este decatu unu semnu al perderei bunului gustu. Frumosul si adeverul se

împun de la sine publicului, când interpretii sînt adîncu patrumsi de maretîa lor!

Din dîia în care Lohengrin a avutu atîta isbucire, operile lui Wagner au covârşitu si doborîtu cu totul împotrivrile de pâna astadi a publicului germanu. În adevuru, duşmanii sei n'au încetatu unu momentu de a-l isbi si mai tare decîtu înainte, înse în acêsta vreme Tamhäuser si Lohengrin se respîndiau si se popularisau în tôte coltiurile Germaniei. Aceste dîne opere s'au radica tu si tînutu puternicu în repertoriul tuturor teatrelor mari germane. Pe de alta parte, multi scriitori distinsi si sinceri, neatêrnati si stapîni pe sentimentele si judecat'a lor, au încurajatu pe îndrasnetul novatore, campionul dramei musicale, a urmî calea si a respîndi înainte adevurul dramaticu în opera. Dl Adolf Stahr a fost celu întîiu care a recunoscutu meritele poetului-compositoru, proclamîndu-le cu multa tarîa prin cartea sa: „Weimar und Jena“ (1852.) Mai târziu Wagner a dobînditu marturisirile unor autoritîti musicale cî Ambros, Marx, Brendell etc. etc. Apoi s'au grupatu în giurul seu musicanti cî Hans de Bülow si Joachim Raff, precum si alti lucêferi ai scenei lirice cî dl si dn'a Schmor de Karolsfeld, care mai în urma au devenitu discipulii sei pasionati.

Nu ne vom opri asupra compositiunii sale: „Tristan si Iscult“, jucata în Munich la 1865 cu o reuşita din cele mai fericite; asemenea nu vom mai vorbi despre „Walkiria“ si despre „Siegfried“ acîror valôre poetica pe lînga cea musicala, sînt de o fenomenala frumsetîa: din punctul de vedere musicalu, compositorul acî a mersu în adevuru plinu de isbînda pâna la culmea principiilor sale. În Siegfried, Wagner a atinsu o ramura cu totul noua pâna atunci. Parasîndu pentru asta data terêmul mîfului popularu, elu s'a acufundatu tocmî în siml veacului al XVI, în mijlocul corporatiunii maiestrilor cîntareti de Nuremberg. În marginile acestui privasu naţionalu si pitorescu, elu a tratatu unu subiectu fôrte originalu si de unu mare interesu pentru toti acei ce mai pastrêza cultu artei libere si adeverate. Ideia ce acî a cautatu Wagner a pune în actiune, este cea mai manifestata isbînda a geniului poeticu spontan eu asupra pedantismului scolaru.

În scurtu acêsta pôte fi schitiarea carierei acestui omu atîtu de duşmanitu si criticatu; acêsta pôte fi totalul operilor sale privite în sborn. Ce ne-a pututu aretî înse ochirea nôstra repede? Unu artistu înzestratu de unu geni îndrasnetu, eliberîndu-se din începutul carierei de ori ce sistemu vechiu si imitativu, desvoltîndu-se în felul seu cu totul individualu, neurmîndu decîtu legea instinctelor sale energice si necreîndu operile sale decîtu prin puterea interiôra a unui doru vecinicu însetatu. Idealistu esaltatu, dar puternicu chiar pâna în ratacirile idealurilor sale, Wagner a devenitu mare si s'a înaltiatu nu prin societatea ce-l împregiurî si cu care erî vecinicu în duşmanîa, nu ocrotitu de principiile artei din epoc'a sa, elu s'a radica tu contra vointiei timpului seu, înfatiosîndu esemplul ce ne probêza, cî artistul nu este totu-de-una produsul cercului socialu în care traiesce. Wagner n'a luat delatimpul în care s'a nascutu decîtu frigurile revoluţionare, pentru a le încarnî în arta, apoi dela compositorii naţiunii germane, n'a luat decîtu modelul de maretîa a ideilor pentru a putê ajunge la ele în compositiunile sale.

Poetu si musicantu, elu devine originalu din momentu cînd a scrisu opera sa „Corabi'a fantoma“; din acelu momentu chiar, se simte stapînit de o sin-

gura gîndire: a da operilor sale unitatea, întregimea, alur'a dramatica a tragediei antice, a creî opere ce prin însuşirea lor sê scia atrage mulţimea spre sentimente nobile si idei maretie. Patrinsu de acêsta dorintîa, elu se desface si parascesce din începutu sistemu opere tradiţiionale, apuca calea dramei musicale si patrunde la iscusintîa de a face sê mêrga în sferile armoniei poesi'a alaturea cu music'a. Din acestu momentu Wagner nu mai gasesce piedici asiedîndu-se cî unu suveranu în domeniul sistemului seu si din opera în opera elu cresce si înaltia marginile sublime ale acestui sistemu, asigurîndu-si astfel nemurirea!

(Fin se va urmî.)

PETRU V. GRIGORIU.

Suspiniul copilei.

Sufla, sufla vîntu vîntutîiu,
Cîci îmi placi cî esti calduţiu,
Cî suspiniul celu de-amoru,
Ca si borea florilor!
Sufla, sufla, nu 'nceatî,
Si adîa faci'a mea.
Du tristeti'a de pe ea;
Si adîa ochii mei.
Sterge lacrim'a din ei,
Si me fî sê fiu voiôsa.
Sê fiu vesela, frumôsa;
Sê nitu cî-su nenorocîta
Si sê simtu cî-su fericita!

Sêu încet'a, nu suflî.
Si nu du tristeti'a mea,
Si nu şterge ochii mei,
Nu-mi du lacrim'a din ei;
Cîci pe unde le-ai purtî,
Ierburile s'aru uscî,
Florile s'aru vescedî.
Aerul l'ar otravî!

Ci mai bine, vîntu, vîntutîiu,
Du-te cu ai tei fratutî,
Frundiele sê leganatî,
Florile sê sarutatî.
Du-te, ah, din prejm'a mea,
Sê nu-mi vedi durerea grea,
Ci me lasa singurea.
Sê me uscu, sê me topescu
În durerea ce simtîescu,
Sê învetîu si-a suferî.
Dêca am sciutu iubi,
Dêca n'am avutu eu minte
Sê nu credu la toti nainte!

ION TRIPA.

Maritata si totusi fîra barbatu.

— Romanu americanu, de Mrs. May Agnes Fleming. —

(Urmare.)

— Miss Lisle pôte cî-si va aduce aminte.

— Miss Lisle zace morbosa de tyfus.

Inspectorul se întôrse cîtra Saunders:

— Unde te voiu putê afla, amicul meu, decumva voiu avê trebuintîa de dta?

— Eu voiu remînê în Londr'a, pâna ce caus'a va fi decisa.

Elu i dadu adress'a si apoi plecara în orasiu.

Mr. Lisle și Ulrich Mason ajunseră târziu acasă.

Olivia alergă înaintea soțului ei, cum făcea ea totdeauna, și uită momentan toate de bucuria că l'a vedu iera-si.

Morbul Paulinei era totu în acela stadiu. Ea nu cunoscuse pe nimenea și strigă în deliriele frigurilor neincetate: „Alice! Alice!“

Inspectorul Buruham se apucă îndată de lucru.

Antăia problema era să afle casa din Tottenham Court Road, în care a adus Mr. Carls court pe Alice Warren.

Pentru unu barbatu de chiamarea lui asiă ceva nu era greu. Mrs Howe locuia înca acolo și-si aduse aminte de Mr. Brown.

— Nu am avutu nici odata vre-o locuitoare mai tacuta și mai modesta, — dișe ea; — durere înse, că de siese ani nu am mai auditu nimicu despre dâns'a. De securu i merge bine și e fericita; înse când s'a dusu dela mine de securu nu a fost.

— Se pôte; a tractatu Mr. Brown amicabilu cu ea?

— Brown? Acelu barbatu s'a chiamatu întocmai că mine Brown. Elu era unu oficeru și va scî mai bine, că fostu-i-a soția sêu nu. Ea sustinea decisivu că e aceea, și de securu nici o fiintia mai inocenta decâtu dânsa nu s'a coruptu și ruinatu în Londra. Da, elu tractă reu cu ea și ea slabise foarte, încâtu remase numai umbr'a esistenței sale de mai înainte.

— Unu oficeru? — repetî Burnham, — și nu scîi dta să mi-l descrii?

— Elu era naltu și frumosu cu unu peru negru luciu cam crețiu și cu ochi negrii. Adeca cu numai odata l'am veduțu și anume în ser'a aceea când a adus'o; dupa aceea viniă elu totu-de-una stravestitu.

— Fostu-a elu cumva astfel? — întrebă inspectorul și i arătă fotografi'a lui Guido Carls court.

— Da, acest'a e, — dișe Mrs Howe; — acesta este barbatul dânei Brown, l'asiu cunoscce pri unde.

— Bine, Mrs Howe; acum voiu să-ti spunu, că eu sîm inspectorul Burnham dela poliția secreta.

Ea se înspaimântă.

— Dta Mrs Howe nu ai nimicu a te teme; locuitoarea dtale nu se scîie unde este și eu voiu să o aflu. Ai bunatate a-mi spune toate ce scîi despre dâns'a din or'a când a intratu în casa dtale, pâna când a parasit'o.

În spaima și frica începî Mrs Howe din diu'a aceea, când Augustu Stedman a venitu să închiriedie o chilia pentru o parchia dela țiera, care în diu'a următoare dupa sosire avea să se cunune.

— Cunosci dta numele acelu domnu?

— Ba, nici nu l'am mai veduțu, de și elu a cercetatu pe acea dama în diu'a următoare dupa sosirea ei.

— Descrie mi-l!

Acest'a problema nu era pré usiora, și totusi reeși câtu bine.

— Îl vom află, deca vom avé trebuința de dânsul, — observă inspectorul.

Acum enară Mrs Howe despre sosirea acelei parchi tinere, și ierasi i arată Mr. Burnham o fotografia.

— Este acest'a dama?

— Da, acest'a este Mrs Brown, cum am veduțu o prim'a ora; firesce nu a remasu ea multu timpu asiă de frumoșă.

— Fostu-a tractarea lui amicabila?

— Elu o tractă cu atențiune, o numiă Alice, și

s'a rentornatu înca odata, dupa ce deja s'a fost îndepartatu dela dâns'a.

— Auditu-ai dta, cum îl numiă ea dupa nume?

— Nu am auditu, căci de securu nu asiu fi uitatu. În ser'a următoare pe la siese ore statî o trasura naintea casei, unu domnu se cobori și alergă pe trepte în sus. Elu mersei la feresta să vedu plecarea lor; faci'a lui nu am putut'o vedé, pentru că gulerul era redicatu în sus și purtă o peleria neșra și foarte lata. Când s'au reîntorsu era deja noște. Și de câte ori a venitu elu mai târziu, totu-de-una era mascatu, asiă încâtu eu numai în ser'a cea d'ântăiu am veduțu pe barbatul dânei Brown. Servitorea mea Sarah mi-a spusu, că oficerul acela a mai venitu nemascatu în diu'a nainte de plecarea lor din acestu quartiru și i-a adusu unu buchetu de rose. În ser'a aceea înse veni barbatul ei mascatu că totu-de-una. Cumca a fost elu acela carele i-a adusu rosele, nu scîiu. În acea sêra se certara, și ea plâșgea ier elu era furiatu. La plecarea lui m'a chiamatu în coridoru, mi-a platitu chir'ă și mi-a spusu, că Mrs Brown va caletori mâne de aci. În adeveru și veni o trasura în diu'a aceea și serman'a femeia era trista și cu ânim'a înfrânta. Din or'a aceea nu am mai veduț'o și nici nu am mai auditu despre dâns'a, Sarah înse mi-a spusu, că domnul celu naltu și brunu a mai venitu înca odata și a fost uimitu și înspaimântatu a audî, că Mrs Brown nu e mai multu aci. Acea înse a fost numai o comedia, spre a crede, că nu a fost elu celu ce a dus'o de aci.

Mr. Burnham întrebă de Sarah.

Mrs Howe clatină cu tristetia din capu. Sarah a repausatu nainte cu doi ani și nu putea fi martora; ce înse i-a spusu ea, aceea este ea totu-de-una parata a repetî și înaintea ori cârui judetiu.

— Îti multiamescu, Mrs Howe, pentru bunatatea dtale; problem'a mea de acum este să aflu unde si-a dusu Mr. Brown soția de aci? De ocamdata me recomându!

* * *

Doue zile mai târziu statea vechiul nostru amic Ralf Fane naintea stativei sale. Atelierul lui era o chilia mica și eleganta.

Acesti ani plini de evenimente nu au trecut fara urme nici peste Ralf Fane. Elu nu e mai multu tinerul celu debilu și egoistu, carele nainte de optu ani a iubitu pe Polly Mason și a sacrificat'o pentru Diana Hautton, elu era acum unu barbatu seriosu, din acârui ochi luciă o putere spirituala și unu geniu. Din puterea propria si-a câștigatu elu gloria și avere; onorabilul croitoru putea fi superbu de fiul seu, carele acum nu se rușină mai multu de descendința sa.

O luna dupa aceea și din octomvre, când conveni elu cu Paulina dupa rentornarea ei din Franc'ă în Spekhaven, i repausă soția. Cu mórtea ei elu perdû averea ei, și elu era acum liberu.

Vieta lui conjugala era trista, elu la optu luni dupa cununia se despartî de soția sa, și acum era liberu.

Elu luă de nou penelul și palet'a a mâna și lucră că nici odata în vieta. Peste ierna remase în Montalien Priory și depinse tabloul, despre care multu timpu a visatu și a vorbitu: „Rosamunda și Eleanor.“ Pe Rosamunda o depinse din memoria.

În primavér'a următoare ajunse acelu productu de arta la esopițiune și serbă unu triumfu mare.

(Va urmă.)

SALONUL

Serbarea suirii pe tronul a lui Carol.

București 11/23 maiu.

Diu'a de 10/22 maiu, îndoita aniversaria a suirii pe tronul a Altetiei Sale Regale principele Carol si a proclamarii independintiei, s'a serbatu aice cu unu entusiasmu, de care Bucurescii n'au vediatu dela diu'a în care a sositu la noi scirea despre capitularea Plevnei.

În diori de di 21 salve de tunuri anuciara din Délul-Spirei ivirea zilei maretie. Apoi totu orasiul îmbracă haine de serbatore, cele mai multe case se decorara înca din diu'a precedenta, ier altele se înzestara de acuma cu stindarde, ghirlande de flori si covore. De osebitu a fost imosantu Bulevardul Independintiei, represintându asiá dicându întregu unu arcu de triumfu, dintr'unu capu pâna la celalaltu erá înlantuitu cu ghirlande de frundie de stegiaru, de cari erau atérnate ierasi flamure tricolore.

La statu'a lui Mihaiu Bravul, în faci'a caruia aveau se se îndeplinésca actele principale ale serbarii, se facura înfrumsetiari admirabile. În faci'a statuei se facu o estrada cu trei trepte, acoperita cu covore rosie; la cele patru colturi ale estradei se naltiau patru colonne compuse de felurite arme si trofee din resboiul trecut, purtându inscriptiunile: „Grivitia, Bucova, Plevna, Opanez, Rahova.“ La vârful celor doue trofee din faci'a se aflau busturile bronzate ale Domnului si al Dómnei; doi stélpi purtau o arcada tricolora cu inscriptiunea: „Armat'a româna recunoscatore lui Carol I.“ Împregiuru se aflau marcele districtelor cu mici stindarde încrucisiate. În ferestile universitatii dame, pe balconu corpul diplomaticu.

Începutul serbarii se facu la 11 ore demineta. Elevii scólelor din capitala si trupele din garnisona se însiruiru pe bulevardul universitatii; ier delegatiunile tuturor corpurilor din celelalte divisiu militare teritoriale, venite în Bucuresci pentru acéta solenitate, se asiediaru în pregiorul statuei lui Mihaiu Bravul. Gard'a orasieneasca se asiedia pe stâng'a si drept'a Calei Victoriei dela palatu pâna la bulevardu.

Sosirea Domnitorului. La 12 ore 21 salve de tunuri anuciara, cá cortegiul domnescu a pornitu din palatu. Câteva minute dupa 12, Domnitorul, însotitu de augustul seu frate, lipsindu Dómna care erá indispusa, ambii calari si cu cordonul „Steii României“, urmati de unu stralucitu statu majoru, sosira la statu'a lui Mihaiu Bravul, pretotindene viu aclamati. Aice amêndoi descalecara, mitropolitul primatu primu pe Domnul cu evangeli'a pe care acest'a o sarutá; aceeași primire se facu si fratelui Domnitorului, carele asemene sarutá evangeli'a. Apoi generalul Cernatu salutá pe Domnitorul, si se urcara pe estrada unde fure primiti de dnii ministrii si de tóte autoritatile civile si militare.

Te-Deumul. Dupa aceste se celebrá unu Te-Deum de cátra mitropolitul-primatu, încungioratu de naltul cleru, totu înaintea statuei lui Mihaiu Bravul. Acestu Te-Deum se încheia prin unu imnu esecutatu de tóte muzicele militare adunate.

Oferirea sabiei de onore. Dupa terminarea serviciului divin, ministrul de resboiu, dl colonelu Dabija, în fruntea delegatiunilor tuturor corpurilor de armata din tíera, pronuciá unu discursu bine simtitu si oferí Mar. Sale o sabia de onore, care se aflá într'o

cutia de catifea rosia, pe o perna mare totu de catifea si împodobita cu cununi de flori. Domnul respunse cu entusiasmu, apoi luá în mâna sabi'a, o radicá sus, si multiamindu armatei pentru acestu pretiosu odoru, díse, cá ori când trebuinti'a va cere, îl va manuí în fruntea stegurilor si sirurilor bravilor sei ostasi. Apoi generalul Cernatu descataramá sabi'a ce avea Domnitorul, si puse în locul ei sabi'a de onore.

Respunsul Domnitorului. Iéta aice tectual respunsul Domnitorului: „Primescu cu mándria acéta sabia ca unu semnu de dragoste a scumpei Mele armate, care, prin viteji'a ei, a reînviatu timpurile gloriose ale trecutului. O primescu cá o pretiosu amintire a acestei mari epoce prin care amu trecutú împreuna, împartașindu grije si durere, pericolu si sperantia, si din care amu esitu cu onore. Déca ni se strînge ánim'a gândindu la eroii caditi, nu vom plânge, cáci din morméntul lor a înfloritu independintia tierii. Sè dea Dumndieu cá spad'a acéta se remána unu lungu siru de ani în somnu adâncu; înse, déca ea va fi chiamata la lupta, atunci se stralucésca în capul vitejilor! Traiesca brav'a nóstra armata!“

Deflarea. Dupa sevêrsirea acestora, elevii scólelor si dupa dènsii trupele, avêndu în capu delegatiunile tuturor divisiilor teritoriale, deflaru pe bulevardu, înaintea Domnului, care primi deflarea înaintea statuei lui Mihaiu Bravul. În totu timpul acestei ceremonii s'au datu salve de tunuri.

Rentórcerea la palatu a Domnitorului si a fratelui seu, urmati de statul majoru, se facu apoi în aceeași ordine cá si la venire, fiindu si acuma aclamati cu același entusiasmu.

Banchetul. La orele 5 fu unu mare banchetu la palatu de véra dela Cotroceni, la care luara parte 500 de énsi, la o mésa lunga întinsa în curte, în frunte cu Domnul. Dupa mésa oficiarii si soldatii deflaru pe dinaintea Dómnei, care se aflá în balconu, încungiorata de dómnele si domnisiorele de curte. Timpul erá fórtu frumosu.

Dupa deflare, soldatii au jucatu diferite danturi nationale în presintia Marielor Lor, cari i priviau cu o deosebita placere. La 8 ore, delegatii, grade inferioare, avêndu doue musici în capul lor, au plecatu în gradin'a Cișmegiului, spre a așteptá acolo sosirea A. S. R. Domnului si a Augustului Seu frate.

Iluminatiunea. Sér'a orasiul se iluminá. Acést'a se începu dupa sèpte ore. Asiá stralucita iluminatiune nu s'a mai facutu la Bucuresci. Mai alesu gradin'a Cișmegiu ni înfacisíá unu tablou din cele mai feerice, cu mîle sale de lampione cu sticle colorate. Lacul ne transpunea în orasiul lagunelor, cáci numai acolo se póte închipu o vedere atátu de frumósá. Gíuru împregiuru iluminatu, ier pe suprafaci'a-i purtându lampione notânde, acestu lacu facea unu efectu magicu. La capetul aleei mari erá redicatu pentru Domnul si frate-seu unu pavilonu de flacari; ier la capetul celalaltu al aleei se tragea focul de artificii. Domnul si frate-seu aparura pe la 9 ore. Muzicele militare încântau publicul, care petrecu acolo pâna la miezidul nopții, când frumós'a serbare se încheia.

I. V. B.

Balaton - Fűred.

— 21 maiu.

O societate de sèpte persóne ne-amu resolvatu a cercetá espositiunea dela Alba-Regala, si cu acéta ocaziune a vedé si lacul Balaton cu împregiurimea sa.

Plecându cineva cu drumul ferat de la gar'a din Buda, în 2 ore și câteva minute sosesc în Alba-Regala, iera într-o ora și jumătate la stațiunea Sio-fok, de unde turistul are să facă excursiunea pe apa peste lacul Balaton cu vaporul, (singurul vasu mai mare pe lacul Balaton,) care întretine comunicațiunea cu Sio-fok și Balaton-Füred.

Astfel facuramu și noi, și ne urcaramu pe vaporu. Eșindu cu acest'a din canalul Sio, care servește de portu, unu aspectu grandiosu se desfășurâ înaintea ochilor nostri. Lipsescu numai Alpii gigantici cu néu'a eterna și cu roșiéti'a lor poetica, pentru a face din lacul Balaton și împregiurimea sa unu dintre cele mai frecventate tînuturi pentru turisti.

Dar își are și lacul Balaton frumsetile sale speciale. Estensiunea sa cea mare de 12 mile quadrata, care îl pune în rangul celor d'ântâiu lacuri ale Europei: liniștea ce domnesc de regula peste suprafața lui, și care i dă aerul melancolicu visatoru al pustelor Ungariei; cunun'a de sate frumusele, ce ocupa giuru împregiuru ripele sale; délurile de marime modesta, înse preperate din abundanția cu vii bine cultivate și cu ville de gustu; în fine promontoriu de la Tihany, aruncatu în lacu pâna la latimea lui de jumătate, încununatu cu vechi'a manastire Tihany, care retrasa de la lume se pare a visâ despre trecutul ei celu plinu de evenimente fortunose: sînt totu atâte monumente apte de a satisface spiritele aplecate spre fantasii poetice.

Lacul Balaton, de forma oblunga, este situatu în sudvest, între comitatele Veszprém, Somogy și Zala, va să dica în cea mai fructifera și mai bogata parte a Ungariei. Elu are numai o scursura, canalul Sio, care se vîrsa în Dunare, precând nici unu riu nu se vîrsa în acestu lacu. Se nasce întrebarea, că de unde primesc acestu lacu apă?

Considerându, că apă lacului Balaton este dulce, va să dica apă de riu și nu de mare, și că nivelul seu crește și descree în proporțiune cu nivelul riuurilor vecine, nu remâne îndoieia, că acestu lacu stă în legatura suterana cu riuurile vecine, anume cu Dunarea. Pamântul celu nesiposu al Ungariei permite, că reversându-se riuurile și apă întrându în pamântu și curgându prin stratul de nesipu, la ôresi-care adâncime să apara în ôresi-cari distanție pe puste că lacuri provisorie séu să se reverse în alte riuri séu lacuri. Mai observu, că pe ripele Balatonului se afla multi melci și multe scoici petrificate; nu remâne dar îndoieia, că acestu lacu este remașiti'a unei mări interne, ce înainte cu multe mii de ani, înainte de a-si fi facutu Dunarea trecere pe la Pórt'a-de-feru, a acoperitu tóta câmp'i'a tierii unguresi . . .

Dupa o caletoria de o ora peste latimea lacului Balaton, a ajunsu vaporul ce ne ducea la bai'a Füred. Acésta baia este asiediată pe tiermul sudicu al lacului Balaton, consta din oteluri și case mari, frumoșe și curate, și se înaltă în forma de teresa dela marginea lacului pe délul ce ocupa acestu tiermu. Au aceste bai și locuri frumoșe de preumblare, partea cea mai frumoșă a acestora eră inundata de lacul ce esundase. Băile reci ce se facu în lacu ênsusi, cele calde — cari constau din apa minerala, precum și aerul celu curatu și temperatur'a stêmperata a aerului potu fi binefacătoare pentru bolnavi.

De însemnatate este cas'a de caritate (szereteház) ce se afla în apropierea acestei bai. Acésta casa de caritate s'a înfiintiatu din mijlôcele statului sub auspiciile deputatului Molnár Aladár, pe când acest'a

se află consiliaru în ministeriul de culte. Astadi acestu institutu stă sub administrațiunea unei societăți și este sustinutu prin daruri private.

Scopul institutului este de a crește și învetiă pe copiii lipsiti de parinti. Pâna acum se potu adapostî 61 de copii de genu barbatescu, fiindu că numai acestia sînt admisi. Acestu asilu de copii stă sub conducerea unui directoru și a trei învetiatori, și a unei femei, care are să suplinésca pe mam'a copiilor. Copiii sînt împartiti în trei familie, și fia-care familia în trei clase. Îngrigirea copiilor, curatién'a încaperilor, împartișia ocupațiunii sînt escelinte. Copiii din acestu institutu se instruéza afara de cunoscintiele elementare și în ceva maestría, astfel că fia-care adultu când ese din institutu cunósce în ôresicare mesura séu agricultur'a séu cismari'a séu croitori'a séu faurari'a etc. Ei înca fiindu în institutu își facu unu altuia cele necesarie.

În acestu institutu se primescu copii de ori și ce naționalitate séu confesiune; când iesu înse din institutu, acesti copii sînt toti cei mai înflacarati magiari. În genere institute de asemenea natura au magiarii atâtu în orasie, câtu și la tiera multe, și au devenitu niste adeverate fabrici de magiarisare.

Nu putemu a nu trage atențiunea filantropilor români la înfiintarea unor asemenea institute, cari nu numai ni-ar face bune servicie în lupt'a de esistint'a naționala, ce s'a inauguratu în tiera nostra, dar ar înaintă în modu puternicu industri'a între români și prin acest'a crearea unei burgeoisii românesci, a carei lipsa nu o putemu destul deplânge.

Întorcându-ne dela numit'a casa-de-caritate, amu facutu o excursiune la manastirea Tihany. Dupa o caletoria de 3 cvarte de ora cu luntre amu ajunsu la pólele délului ce forméza peninsul'a pe care se afla manastirea, și de aci în câteva minute la manastire deasupra délului, care nu póte fi mai înaltu decâtu 3—400 urme.

Posițiunea acestei manastiri mi-a revecatu în memoria o esperintia facuta deja în Români'a. N'am aflatu în Români'a o manastire care să nu fia plasata la locu frumosu, sânetosu și romanticu, astfel că situațiunea locului constata, că calugarii înca din vechime n'au fost numai ômeni practici, dar și ômeni cu gustu esteticu. Astfel și manastirea Tihany. Nu-ti poti închipui în tóta împregiurimea Balatonului locu mai romanticu, decâtu peninsul'a suspomenita, de unde se deschidu spre ostu câtu spre vestu și spre nordu cele mai frumoșe aspecte peste lacul Balaton.

Acésta manastire este fôrte vechia, a avutu trecut u furtunosu, a fost de multe ori asediata și sfaramata de turci; ea pastréza și mormântul lui Andreiu III, celu de pe urma rege din cas'a lui Arpád. Biserica manastirii are unu suteranu care înfașiséza o biserică mica și vechia; se dice că acésta biserică s'ar fi ziditu înca în anul 1047. Mi s'a spusu, că manastirea Tihany pâna în secolul XII a fost greco-orientala. Acésta împregiurare me face să credu, că atâtu manastirea Tihany, câtu și alte manastiri catolice din Ungari'a vor cuprinde multe isvóre însemnate atâtu pentru istori'a bisericei gr. or., câtu și pentru români, și că prin urmare merita tóta atențiunea barbatilor nostrii de specialitatile respective.

În fine se póte audî de lângă manastirea Tihany unu echo fôrte frumosu, care repetéza fôrte curatu 8—10 silabe dupa olalta . . .

Dupa ce ne-amu bucuratu de prospectele cele admirabile dela manastirea Tihany și amu cercetatu și lucrurile ei memorabile, ne-amu întorsu la Füred, spre a plecă la esposițiunea din Alba-Regala. S.

De la Turda.

— 22 maiu.

Din multe părți cetescu în „Familia“ corespunzătoare, numai de la noi nu; ierta-ti-me dăra, dle redactoru, să ieu condeiul și ve scriu eu din când în când despre cele ce se petrecu la noi. (Vom primi cu plăcere. Red.)

Din viața noastră socială, durere! nu pre am să ve relatezu ceva îmbucurătoru, căci de si avem o inteligință frumoșică, care ar puté fi spriginită si de către cei din giuru, totusi viața socială româna para că adormise cu totul.

Multu ar puté să facă în privința această dămele noastre, cari în anii trecuti formăseră o societate de lectură, despre care înse nu se mai aude nimică. Ar fi bine, că în privința această să se facă oresi-care desluciri.

Si acuma să ve spunu ce e nou la noi?

*

Noutatea cea mai picantă este — duelul ce s'a luptatu între doi membrii ai inteliginței magiăre de aici.

Unu judecatoru și unu advocatu sânt eroii acestei istoriôre. La 20 l. c. amândoi își petrecura la olaltă — la yinu.

În șirul conversațiunii, advocatul s'a scapatu de a dăsu, că dănsul nu numai e celu mai harnicu beutoru, dar și luptatoru în orasiul Turda. Judecatorul înse nici decătu nu para a consimți, ma dora se și simțea ofensatu în ambițiunea sa, și în urmarea acesteia dănsul își permise a reflectă, că elu nu crede.

Resultatul fu, că amândoi apucara câte o sabia și sarira în luptă; în scurtu timpu apoi își dedura asiă probe palpitate despre sciința lor de a luptă, încătu amândoi — dar mai alesu judecatorul — nu le va uită în curădu. Dar și advocatul primu o lovitura sub ochi.

De aceste se n'templa pe la noi.

Ieta și o nenorocire!

*

La 21 l. c. s'era o bieta servitôre voindu să aprinda lamp'a cu petroleu, curentul de aeru ce intră prin ferăsta, resturnă lamp'a.

Petroleul se versă pe hainele servitôrei, care în curădu fu încinsă în flacari. Nu este speranția, că ea să se pôta vindecă.

Unu casu nou acest'a care ni ofere ocașiunea să esclămămu: Bagati de sēma, când aprindeti lamp'a de petroleu!

*

Aflu că si tinerimea noastră voiesce să arangeze unu maialu. Idei'a de siguru va fi spriginită cu caldu-ra de tôte familiile române.

Inse maialul acesta se va tîne numai în iulie sēu augustu, pe când si tinerimea noastră se va rentôrce de pe la școli.

Maialu în augustu! Anche bene!

Cor. ord.

Cronic'a lunei.

Diet'a a votatu cu majoritate de 43 voturi proiectul de lege pentru cumperarea calei ferate Casiovia-Oderberg, la care statul a pagubitu câteva milione. Apoi s'a promulgatu legea sancționată pentru introducerea limbei unguresci că studiu obligatoru în tôte școlile din țiera, care fu primită cu „eljen“ din tôte părțile. În fine s'a desbatutu proiectul de codice pe-

nalul polițialu, care a deșteptatu discusiuni mai lungi, căci stâng'a estrema l'a combatutu pentru tendințele lui reacționare. La șiedintiele din urma luara parte mai multi deputati decătu în șeptemănille trecute. Diurnele s'au votatu și s'au platitu. Șesiunea se va închide la 8 iunie, prin rescriptu regescu, că astfel 20 de deputati să nu pôta cere convocarea ei.

In Austri'a s'au pornitu agitațiunile de alegere pentru senatul imperialu. E de însemnatu, că unele programe pretindu ștergerea institutiunii delegaționale, și înființarea parlamentului centralu.

✓ **Alegerile în Români'a** pentru camera s'au încheiatu cu mare majoritate pentru guvernul; pentru senatu, în colegiul primu, guvernul n'a obținutu majoritate; resultatul alegerilor din colegiul al doile înca nu se șcfe. E de însemnatu, că toti barbatii de importantia din tôte partidele sânt alesi. (O deșesia șosita tocmai în momentul acesta anunță, că în colegiul al doile s'a alesu pentru senatu 26 liberali, 3 conservativi, 1 unu nedecisu. Red.)

Principalele Bulgariiei a mersu din Viena la Berlin. Imperatul Vilelmul l'a numitu major à la șuite al corpu-regimentului de garda. De acolo va merge la Paris și la Londra, apoi la Constantinopolu, unde șultanul îl va primi cu pompa lucuroșă.

Deșertarea Bulgariiei de rusi se face cu intieła mare. Abiă trei regimente de reserva și câteva trupe de cazaci se mai afla pe teritoriul noului principatu.

Între Turci'a și Greci'a se pôte usoru escă unu resboiu, din caus'a regulării granitiilor între ele. Greci'a pretinde Janina, ier Turci'a nu vré s'o cedeze. Șpiritele într'atât'a s'au iritatu, încătu dintre greci s'au și formatu insurgenti, cari au atacatu pe turci la Larissa, omorându pe mai multi.

Din Rusi'a se anunță focuri noue. Se șcfe, că guvernul a opritu să se publice prin dănuare tôte focurile; și asiă, cu tôte că au arsu o mulțime de sate, numai despre câteva orasie s'a raportatu.

Locuste. În Rusi'a, afăra de cele multe nenorociri căte șguduiescu imperiul, au mai vinitu și locustele cari facu pagube grozave. Multi dăcu, că aceste sânt sbiciul lui Dumnedieu, și se facu rugaciuni publice, purtându-se pe strade moștele Ștului Iacob.

Literatura și arti.

DI Vasilie Alecsandri a înăvutitu literatur'a noastră dramatică cu o piesă nouă. Titlul acesteia este: „Despot Voda“, drama scrisă în versuri. Autorul a cetit'o comitetului teatrului naționalu, și a primitu unanimele aprobări ale membrilor. Pies'a această se va represintă la tòmna, deschidându-se cu ea stagiunea teatrală.

DI George Crețianu, unu din veteranii noștri poeti, carele — precum dăce șnsusi — a debutatu în carier'a literaria pe la 1848, cântându auror'a deșteptării naționale, șperanțele și aspirațiunile noastre, a cărui musa a fost inspirată de patria și libertate, a adunatu poesile sale și le-a publicatu într'unu volumu intitulatu: „Patria și libertate.“ Pretiul și unde se afla de vândiare, nu șcimu, căci înca n'amu primitu cartea.

Cartonele lui Makart, 22 de tablouri cu colori în oleu, cari represintă conductul festivu din Viena, se potu vedé de câteva zile în palatul academiiei.

Doi redactori, unu grecu și unu englesu, redactéza la Cipru unu dăuaru ce apare în două limbi: greca și englesă. Pân'aice tréb'a merge bine; dar grecul nu șcfe nici o vorbă englesesce, ier englesul șcfe ier atâta grecesce. Astfel apoi de multe ori se ivesce

inconvenientul, că ei propaga niște idei cu totul opuse. Asiá de curându grecul atacá fôrte aspru o adresa a guvernului din Londra; pe când în acelasi numeru englesul o salutá cu cea mai mare bucuria.

Academi'a franceza propuse cá premiú de poesia pentru anul 1879 subiectul urmatoru: „Poesi'a sciintei.“ Premiul a fost acordatu dlui Jules Renard. Lueru ciudatu este cá dl J. Renard fusese condamnatu, pentru participarea sa la insurectiunea comunalista din 1871, la deportarea pe vietia; inse elu fugise si se stabilise la Geneva. În urm'a cererii Academiei, presiedintele Republicei a grațiatu pe acelu fiu al muserlor.

Dinare noué : „Miscarea electorala“ la Iasi. — „Calugareni“ la Giurgiu.

Biserica si scola.

Vicariatul gr. c. al Hatiegiului a transmis o adresa de multamita si de devotamentu Pr. SSale parintelui episcopu din Lugosu dr. Victor Mihali, pentru portarea sa în caus'a introducerii limbei unguresci cá studiu obligatoriu în tóte școlile din tierra.

Scoli noué în Dobrogea. De curându s'a deschisu în comuna urbana Chachmudia scola publica româna: asemenea si la Isaccea s'a deschisu în curându o scola.

Introducerea limbei unguresci în tóte școlele a intimpinatu resensu si în slovaci. Comunitatea bisericésca evangelica din Sacoltia a decisu în zilele trecute, cá în adunarea protopopésca din Nitra sê faca protestu în numele culturii în contra propunerii limbei unguresci. Acestu esemplu va fi imitatu si de alte comunitati bisericésce, si astfel la conventul ce se va tine la tómma vor avé sê urmeze scene memorabile.

Haynald, noul cardinalu, la 24 l. c. a primitu de la regele baretu de cardinalu. Predarea s'a celebratu cu mare pompa în capela curții din Viena.

Societati si institute.

Societatea Petru Maioru a tinerimei române din Budapesta în dumineca dela 18 l. c. tinu ședința sa de încheiere. În acesta s'au ascultatú diferitele raporturi despre cele facute în decursul anului, apoi s'a alesu comitetul de supraveghere pentru lunile de ferie.

Dn'a Elena G. Ioanu, presiedint'a reuniunii femeilor române din Brasiovu, a primitu prin comitele supremu însciintierea, cá Maj. Sa imperatés'a a primitu grațiosu si cu înalta multamita adresa ce reuniunea i-a transmisu la serbarea nuntii de argintu.

În Brasiovu reuniunea româna de gimnastica si de cântári a datu dumineca la 13/25 maiu în sala otelului „Nr. 1“ unu concertu interesantu, dupa care urmâ dansu.

În Sibiu reuniunea româna de cântári a arangiatu asemenea dumineca la 13/25 maiu o productiune extraordinaria însotita de dantiu în sala dela „Imperatul Romanilor.“

Reuniunea sodalilor români din Clusiu a datu la 25 l. c. maialu. Venitul curatu a fost destinatú în interesul seu.

Reuniunea româna de cântári si musica din Oravitia exprima adânc'a sa multamita onor. institutu de creditu si economía „Albina“ pentru ajutoriul de 50 fl. ce i-a votatu în ultim'a sa adunare generala. Reuniunea nóstra se mândresce de acesta distinctiune, si nu póte ascunde bucuria, cumca onor. institutu „Albina“ tinde pe lângá promovarea intereselor materiale ale națiunii, a spriginí si intereselor ei culturale.

Dorimu cá aceste straduintie sê fia pururea încoronate de bunu sporiu! Oravitia în 17/5 maiu 1879. Ios. Novacu, pres. E. Traila, v.-pres.

Comitetul de bine-facere al dómnelor române din Braila, comitetu compusu de dómnele Elena Petrescu, Penelope Anagnastopolu, Ecaterina Faranga, Aneta Travlos si Maria Teohar, dotá școl'a 1 primara de fete din Braila cu o machina de cusutu lueru de mâna de cátra elevele acelei școle.

Asociatiunea literara internatiionala va tine congresul seu în anul acesta în Londra, la 9 junie, sub presiedintia de onóre a lui V. Hugo.

Ce e nou ?

Mostenitorul de tronu Rudolf își petrece fôrte bine în Spania si face dese excursiuni. La 19 l. c. a mersu cu cunbatul seu, principele Leopold, la Gibraltar si a studiatu cu de-amenuntul acesta fortaretia.

Dómna României va primi în luna lui decembrie, la ziua nasterii sale, unu prezentu frumosu. Acesta va fi o statua, represintându pe Dómna îngrigindu unu ranitu. Idei'a este a sculptorului Stork din Bucuresci, si se va executa la Paris, precum aflâmu din „Românul“, pe spesele socielor oficiarilor români. Se vor face dóne modele: unu de marmura alba, pe jumetate marime naturala, care se va depune la museu, si altul multu mai micu de argintu, care se va dá Dómnei.

Domnitorul României, însocitu de principele Leopold, precum ni spune „Binele Publ.“, va plecá în Dobrogea, unde se facu, la Kiustenge mai cu séma, frumoșe preparative pentru primirea ilustrilor óspeti.

Archiducele Iosif a mersu în 24 l. c. la Seghedin visitându nenorocitul orasiu si înspectându lucrările de pumpare începute acolo. Nópcea la 12 s'a rentorsu la Timisióra.

Esc. Sa mitropolitul Miron Romanul sosindu din Budapesta acasa, a fost întimpinatu la gara de inteligint'a româna din Sibiu: ier la resiedintia a fost salutatú de consistoriu în frunte cu Pr. Ssa vicariul mitropolitianu Nicolae Popea.

Imperatés'a Augusta a Germanicii se afla la Londra. La Dover, ea a fost primita de ducele de Edinburg si de ambasadorul Germanicii.

Principele Alesandru de Battenberg, nou-alesul principe al Bulgaricii, în curând se va logodi cu fiic'a principelui rusescu Jussupoff, un'a din cele mai bogate fete din Rusia. Principele va merge nu peste multu la Paris, unde petrece acuma tat'a miresei cu fiic'a sa.

Imperatés'a Rusiei a daruitu nepotului seu, principele Battenberg, unu milionu de franci. Norocosu mai este acestu principe! Elu nu numai primesce unu tronu, pe care asiá de multi au voitu sê se urce, nu numai capeta o mirésa bogata, dar înca si tiarin'a i face unu daru frumosu!

Malheur în norocu. Deputatul Th. T. avea unu singuru losu turcescu. La trasur'a din urma, cáci trasurile totu se mai facu, losul acesta facu câștigul principalu de 300,000 fr. Nu este malheur a câștigá 300,000 fr. cari nu esistu? Deputatul nenorocosu în norocu facu întrebare la Constantinopol, déca póte sperá primirea sumei câștigate? Inse respunsul a fost fôrte sdrobotoru. Pána ce Turci'a nu se va restabili, pân'atunce dânsul nu va primi nici unu gologanu. Dar pân'atunce va trece unu secolu, ma si-o eternitate, ba dóra — si mai multu. Va sê dica, terminul nu pré e scurtu.

232

Statu'a lui Eötvös, unul din cei mai mari barbati de statu ce au avutu ungunii, s'a desvelitu Dumineca la 25 l. c., în Budapesta pe piati'a din stâng'a podului de lantiuri. Inaugurarea s'a facutu de către academi'a scientifica, dupa încheierea adunării sale generale. Presedintele cont. Lonyay tînu o cuvîntare scurta, dupa care poetul Szász Károly recitã od'a sa ocaziunala, si în fine chorul din Buda cântã doue piese. Publicul a fost destul de numeros, dar corporațiunile au fost slabu reprezentate, ier entusiasmul a lipsitu cu deseversire. Statu'a executata de statuarul magiarnu Adolf Huszár e destul de bine reeșita; aceea s'a facutu prin contribui, s'au adunatu vr'o 50,000 fl., dar din acestia 14 mii au ramasu de prisos, si s'a împartitu între societãtãile sciintifice si literare.

Colonisarea Dobrogei. „Binele Publ.“ afla, cã guvernul romãnu are intențiune a colonisã Dobrogea. Colonilor li s'aru dã vite si instrumente de aratu, pentru a munci câmpul. Solul celu fertilu al Dobrogei a facutu pe guvernul a se gândi la acêsta mesura.

Comunicațiunea pe la Seghedin a reneputu în septemân'a trecuta, si asiã legatur'a directa cu Români'a prin trenuri accelerate s'a restabilitu. În urmarea acesteia ierasi primimu regulatu qiuarele din Bucuresci, pe cari dela suspendarea comunicațiunii le primiamu întarziatu si neregulatu. Acuma le avem a dou'a qi, pe când cele din Sibiu si Brasiovu ni sosescu a trei'a qi. Revenindu la calea ferata dela Seghedin, observãmu, cã construirea aceleia este unu adeveratu capu de opera, cãci ap'a si acuma stã deasupra umpluturii; deci șinele au trebuitu aredicate pe stêlpi; acêsta redicare, care astfel formêza unu podu, durêza cinci patrare de ora; încatrãu privesci cu ochii, e totu apa.

Stoicovicu, deputatul sêrbu carele a vorbitu pentru introducerea limbei unguresci în șlôlele din tiêra, a primitu qilele trecute din Belgrad sentinț'a sa de môrte, în care sê dice, cã sêu sê se omôra elu, sêu va fi ucisu de altul. Dênsul a predatu scrisôrea ministrului de interne.

Principes'a de Monaco însedar e principesa, cãci rangul nu o multiamesce. Ce folosu de rangu, decã ânima nu e fericita?! Principes'a are barbatu, înse — acela nu-i convine. În anul trecut ea a facutu cunosciintia cu unu magnatu ungurescu, cu contele Tasilo Festetich. Acest'a captivã ânim'a principesei într'atât'a, încãtu ea decise a se despartî de barbatu. Dar la catolici despartirea nu se face asiã usioru. Cu tôte aceste principes'a insiste. Pap'a delegatu pe betrânul episcopu de Strassburg s'o împace cu barbatul; dar însedar. Principes'a vrê sê se desparta.

Basmau'a principelui de Battenberg. Unu qiuaru rusescu scrie urmatôrele din caletori'a dela Odesa-Livadia a principelui Bulgariei: În fine clopotielul dela calea ferata sunã si a dou'a-ora. O miia de voci strigã „hurah“ principelui care se departã. Dintre elevii si elevele institutului bulgaru multi plângeau. Aceste lacrime emoțiunara fôrte pe principele Alesandru, si îmbracișã pe mai multi dintre baieti. Pâna când i îmbracișã, copiii nisuiãu sê-i fure basmau'a, manusile si alte menuntiusuri, s' le tîna de suvenire. Principele observã acêst'a, si ênsusi își daru basmau'a unei copile.

Ex-regin'a Isabella a Spaniei va sosi la Marienbad la 15 Iunie pentru cã sê face acolo o cura de siese luni; medicul ei, dr. Schindler, a închiriatu deja o locuinta pentru dêns'a.

Marele duce Alesandru, moștenitorul tronului Rusiei, a consimțitu a fi nasiul fiului principelui de Muntenegru, nascutu acum, și colonelul comite Sieremetiew a fost însarcinat a se duce la Cetinie, spre a represintã pe Tiarevici la botezu.

Regele Svediei si Norvegiei a tramisu la Bucuresci pe bar. d' Esen cu o scrisôre, prin care ia actu de independinț'a României, felicitându pe Domnitorul. În onôrea acestui tramisu s'a datu la curte unu prândiu de gala.

Economicu. În multe pãrti ale României, scrie „Binele Publ.“, recoltele promitu; viile sânt de asemenea în buna stare. În Dobrogea lucrãrile câmpului asemenea promitu, decã nu va fi seceta.

Madarász, servitoru în Budapesta, despre care scriseram, cã în o deminētia a omorîtu pe stapânul seu advocatul Mártonfalvay, fu condamnatu la môrte. Când presedintele îl întrebã, cã din ce motivu a comis acêsta crima? elu respunse, cã pretenii lui totu-de-una îl batjocoriau, cã elu totu bê din vinul lor, dar elu nu le mai platesce nici odata, deci cã sê aiba si dênsul bani, a facutu omorul acesta.

Sciri scurtey în Români'a niște capitalisti straini vreu sê facã o fabrica de hãrtia. — **Costantia** (Kiustenge) înaintêza; stradele au începutu a se pavã, ier în curêndu se va face unu bulevardu numitu „Elisabeta Dômn'a.“ — **O camera de comerci**u s'a instalatu în Dobrogea, cu resiedinț'a în Costantia. — **3/15 maiu la Brasiovu** s'a serbatu în sal'a restaurațiunii dela promenad'a de jos cu vorbiri ocaziunale. — **Maiatul școlilor române** centrale din Brasiovu a reeșitu bine. — **Diet'a Croației** se va întruni la 8—10 june spre a-si continuã agendele. — **În Maramuresiu** s'a simțitu la 18 l. c. cutremuru de pamêntu.

Suvenirea mortilor.

Maria Ioanovicu n. Popovicu, soq'a dlui propotpresbiteru Alesandru Ioanovicu din Jebel în comitatul Timisiorii, a încetatu din viētia la 2/14 l. c. în etate de 66 ani, lasându în dolu, afara de soqiu seu pe fiu-seu Stefan advocatu în Budapesta, si pe fiic'a sa Agrafina.

De ora în joi'a viitôre fôia nôstra nu va aparê, nrul acela se anticipa cã adausu la nrul presinte, si astfel acesta contine o cõla întregã.

INSERȚIUNI.

Unu practicant!

În comerciul de manufactura bacania (Specerei), sticlaria, portielan si galanteria alui **A. Brãnea** în **Oradea-mare** (Ungari'a) se primesce unu practicant romãnu din Transilvani'a cu conditii favorabile; dara se poftesce dela dênsul cã pe lângã limb'a materna sê vorbêscã, si puçinu unguresce si nemtiêscu, si sê fi absolvatu celu puçinu 2 clase gimnasiale seu 3 clase reale, doritoriul sê se adresedi la firm'a susnumita.

Demetriu Selagianu,

advocatu în legile comune si cambiale, si-a mutat cancelari'a din Vinga la **Becicherecul-mare**, comitatul Torontal, în strad'a principala, cas'a Ioanovicu, nr. 523.

Proprietaru, redactoru respundietoru si editoru : **IOSIFU VULCANU.**

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Budapesta. 1879. Boulevard-Museu nr. 10.